

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman veljá: Za celo leto predplača 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejeman veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija Poljanska cesta št. 32.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljá trisporna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je na Poljanski cesti h. št. 32.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/26. uri popoldne.

Štev. 32.

V Ljubljani, v petek 8. februvarija 1884.

Letnik XII.

Ostanejo!

Z Dunaja, 7. februvarija.

Liberalni klub je včeraj rešil vprašanje, ali naj levičarji ostanejo v državnem zboru, ali naj mu dajo slovo. Po živahni razpravi bilo je s 75 glasovi proti 25 sklenjeno, da se z ozirom na politične razmere klubu ne zdi primerno v sedanjem času državnoborniškim obravnavam obrniti hrbet. Levičarji toraj ostanejo v državnem zboru in ostre besede, ki so jih med obravnavo o veljavi nemškega jezika govorili Plener, Hallwisch in drugi, bile so le nekako strašilo za nezrele politične fantaline.

Levičarji se izgovarjajo, da zaradi sedanjih političnih razmer nečejo popustiti državnega zbora. Ta sklep bi bil jako hvalevreden, ako bi izviral iz čistega domoljubja in iz skrbi za blagor države. Saj je znano, da je morala vlada za dunajsko mesto in okolico njegovo oklicati izjemne določbe. Minister Taaffe je povdarjal, da se je zdelo vladi to potrebno, ker redni pripomočki niso več zadostovali, da bi od države odvrnili pretečo nevarnost. Dr. Kopp je v svojem govoru tudi pripoznal, da mora vsaka stranka vsako vlado v tako nevarnem slučaju podpirati, vendar pa se nam dozdeva, da hočejo levičarji sedanje razmere porabiti, ne da bi državi hiteli na pomoč, ne da bi vladi pomagali zatreti zmaja, ki hoče prekueniti javni mir in red, ampak da bi jo spravili v zadrege in se pri splošni zmešnjavi zopet speli do državnega krmila.

Ne tajimo, da je ta obsodba huda, vendar pa jo hočemo podpreti z nekaterimi dokazi. Že govor dr. Koppa pri prvi obravnavi izjemnih določb je pričal, da liberalna stranka neče popustiti te prilike, da bi sedanji vladi ne dala kake brec. Ministerstvo še ni bilo razodelo tajnih vzrokov za izjemne določbe, liceralci toraj še niso mogli razsoditi, je li vlada ravnala prav ali napačno, in vendar jo je dr. Kopp napadal in grajal, kakor da bi bila državo izdala in storila najhujšo pregreho.

Vlada je odseku, ki pretresa izjemne ukaze, raz-

odela skrivne razloge, ki so jo pripravili k takim določbam, in ki so menda tako tehtni, da so bili tudi liberalni gospodje pobiti in potrti, vendar ni nobenega znamenja, da bi manjšina pri tem tako važnem vprašanju popustila svoje nasprotovanje ter pred očmi imela samo mir in srečo prebivalcev in blagor države. Črt do sedanje vlade jo je tako oslepil, da nima niti pravega razuma za javne potrebe, niti nepristranske razsodbe. Sicer bi bilo nemogoče, da je liberalna stranka mogla podpirati Schönererjev predlog, da naj se družine prognanih ali v zapor dejanih socialistov podpirajo iz državne blagajnice!

Ali so pomislili nasledke takega sklepa? Ali ne bi to imelo ravno nasprotnega vpeha in skrivno rovarstvo se širilo, namesto ga omejevalo? Marsikteri delavec, ki težko svojo rodbino preživljuje, bi se potem oklenil skrivnih zarotnih družb, dobro vedoč, da mu to nikakor ne more škodovati, ampak veliko več koristiti, ker se bode njegova družina zdrževala na državne stroške, ako bi njega zadela kaka nezgoda. Ali ni toraj jako nevarno in nepolitično podpirati take predloge? Pravijo sicer, da so hoteli s tem pokazati svoje človekoljubje in svojo skrb za delavce, ker ne gre, da bi s krivimi trpeli tudi nedolžni. Toda odkar svet stoji, bili so z zadolženimi tepeni tudi nedolžni, in to bode ostalo, dokler bodo ljudje na svetu. Sicer je pa napačno se iz človekoljubja ozirati samo na nekatere ljudi, druge pa v nemar puščati. Prav je, da skrbimo za bližnjega, ki je prišel v pomanjkanje, ker se je pregrešil njegov oče, ali mož, ali žlahtnik, toda enako prav in potrebno je druge, enako ali še bolj nedolžne varovati, da po brezvestnih potepuhih ne pridejo ob življenje, zdravje in premoženje. Prevelika mehkost do malopridnežev je pregreha zoper poštene in mirne ljudi, ki so vsled te mehkosti v veliko večji nevarnosti, ki pa menda vendar le zaslužijo več ozira, kakor rogovileži, ako že iz družega vzroka ne, pa vsaj zaradi tega, ker je mirnih in poštenih prebivalcev veliko več, kakor pa njih, ki bi radi spodkopali mir in blagor države.

Ko bi toraj liberalna stranka gledala na javne koristi in potrebe, bi pač ne bila mogla tako ravnati, kakor je delala te dni, zlasti ker se poštene prebivalci dunajski ne hudujejo zaradi izjemnih določb, ampak jih prav iz srca odobrujejo. Samo levičarji se jezé nad njimi, ker se jim dozdeva, da je sedaj prišel čas, ko bodo vladi zamogli zdatno nasprotovati in ji spodbiti noge, češ, da so le oni v stanu ohraniti javni red in mir. To je tudi vzrok, da niso sklenili izstopiti iz državnega zbora, ampak da ostanejo!

Dozoreli sad.

Dvajset let stalo je liberalno drevo v najlepšem evetji; staro in mlado plesalo je v divji radosti okoli njega in se pod njegovo senco radovalo; vrtnarji njegovi prilivali so mu skrbno dan na dan in na umeten način njegovo rast in evet pospeševali. Dolgo smo čakali na sad tega laži-liberalnega drevesa, kaj in kakošen bo in žalibog dočakali smo ga. Dozorel je po vsi Evropi, nekje nekoliko poprej, drugje nekoliko poznej; zrel je pa povsod. Dinamit, nož in revolver cepajo, kakor piškava jabelka, raz laži-liberalno drevo in obupana množica pobira jih s slastjo, da je strašno videti. Na Angleškem in Nemškem se je pričela, pri nas se nadaljuje žetev kar se je skozi dvajset let tako pridno sejalo. Dvajset dolgih let prizadevali so si tako imenovani „pri-jateljci ljudstva“, da bi mu odprli oči in prižgali luč sveta, pridno gaseč mu edino pravo luč sv. vere! kajti ona zdela se jim je težka veriga, ki človeka drži v sužnosti, ki mu zabranjuje vsako prosto gibanje! Proč z njo, proč s farji, kričalo se je po celi Evropi, kakor tudi nič manj pri nas, oni nas le slepe, olikan in prost človek ne potrebuje vere, ona je za nevedneže! Olikancu zadostuje njegov nramni čut in njegovo izobraženje. Prostosti, prostosti in časnikov dajte več prostemu ljudstvu, da se izobraži in zlati časi mu bodo nastopili. Časi bodo potem prišli, ko bo vsak kmet v

LISTEK.

Indija Komandija.

Spisal dr. A. M.

(Dalje.)

VI. pismo.

V Koludrovici 10. živca ... 7.

Preljubi mi Skalec v Skalovji!

Čedalje bolj razširja vstalo nam svobode solnce svoje oživljajoče žarke po Komandiji. O brate, da bi bil ti tukaj, videl bi, kako je že prešinila božja ideja bratinstva vse, kar v Komandiji živi in se giblje, ne le ljudi, ampak tudi živali; da, tudi te je Lučislavov prestvarjajoči duh povzdignil v krog človeškega bratinstva. Tako, vidiš, se nam je v Komandiji število bratov in sester v malo dneh za trikrat pomnožilo. In psičku se reče: ljubi bratec, mački pa: ljuba sestra. O sladke besede!

Toda da boš razumel, kaj prav za prav govorim, poslušaj, strmi! Bilo je zadnjega svobodne pameti dne (po starem nedelja). Stali smo spet zbrani na

korenjaškem polji, Lučislav med nami. Čuj njega vse skozi mojsterski, božji govor:

Narodni svobodnjaci, bratje koludrovski! Kaj ne, kako lepo, kako milo je bratom biti med seboj? (Lepo! milo! Živio!) Toda še nekaj me teži že več let in mi vročuje strašne srčne bolečine. Ali smem danes, predragi, razodeti vam to najskrivnišo skrivnost svojega srca? (Svobodno! Živio!) Bodi tedaj, bodi! (Bodi! Živio!) Glejte, pred vsemi vam hočem razložiti, kar je o tej važni stvari učil imeniten učenjak z večernih otokov; in ta stvar zadeva živali. Da, da, preljubi moji, ne gledajte tako začudeno, živali, živali! On je učil tako-le: Živali so prav za prav to, kar je človek, le da govoriti ne znajo. (Čuj! Čuj!) Prav za prav je duh Zenov v živalih, kakor v človeku, on jih oživlja, on jih giblje. To so stari Egipčani dobro spoznali, ker častili so bike, mačke in krokodile. In kaj mislite, iz česa se je izvalil človek? Še zdaj živi tam dol v onih deželah, kjer sem bil toliko let, po gozdovih njegov praded, pravijo mu: oče Mrkovec. (Živio, oče Mrkovec!) O da bi ga videli, ali ni popolnoma tak, kakor ste vi, le rep, se vé da, mu ni še odsekan in pamet je že popolnoma v možganih zakopana.

In ta naš praded, kdo vé, iz ktere živali se je

rodil? O preljubi moji, pred deset tisoč leti smo morda mi vsi se pasli kot ovce, ali celo kot kozli po korenjaškem polji. In pred dvajset tisoč leti smo morda še plavali po nezmernih morskimi globočinah, kakor ščuke. A kaj še to! Iznašli so celo učenjaki, da pred petdeset tisoč leti smo mi vsi, kar nas je, rastli tam v Ameriki v velikem gozdu, kakor gobe. Ali kaj bi vam to dokazoval? Ali ni v Komandiji še zdaj dosti ljudi, katerim je ime Goba? Tudi dosti Kopriv imamo in Smol in Pelinov in celo Čebularjev. Preljubi moji, kaj družega to pomeni, kakor da smo mi sami nekaj gobe in koprive in čebule bili?

Toda, pustimo ono prestaro dobo naše zgodovine, ne tuhtajmo velikih skrivnost večno božje narave. Obrnimo se danes do živali. Ali ni med nami, preljubi Koludrovčanje, veliko Petelinov in Golobov in Strnadov in Sov in Čukov? In kdo more sošteti vse Volke, vse Jazbece in Zajce, ki stanujejo v Koludrovici? (Opomniti moram, brate v Skalovji, da v Komandiji ne nahajaš skoro nobenih drugih imen, kakor zgorej navedena ali druga jim podobna. In to se mi ne zdi čudno, kakor sem ti namreč že enkrat pisal. Komandci so zelo konservativni, tukaj se ostane vedno pri starem, in prenarredba, kakoršna-koli je redka redka stvar. Zatorej so se pa tudi v

nedeljo in praznik pri pečenki in poliču vina lahko posedal, rokodelci pa piške obirali! In sedaj, kaj je? Časi so res tukaj, toda prinesli so vse kaj družega s saboj, kakor se je pa apostelnom liberalizma sanjalo. Vero so s svojimi lažnjivimi listi prostemu ljudstvu, osobito pa rokodelskemu stanu spodkopali; skoraj bi smeli reči, popolnoma zatrli. Delavec je dandanes v resnici že tako daleč, da napačno podučen za trdno veruje, da se nima po smrti ničesar več nadjati, ne bati. S poslednjim zdihljajem na tem svetu je tudi vse njegovo bitje pri kraju. On za trdno misli, da ni Boga, ne hudiča, ne nebes in ne pekla, ni povračila in ne kazni. Nasledek tega njegovega polazi-liberalizmu vkoreninjenega prepričanja je, da gleda, kako bi si v tem življenju hude ure polajšal in zaradi tega tudi kar nič zbirčen ni, kakih sredstev se bo poslužil, da doseže svoj namen. Nož, revolver in dinamit so mu pripomočki, da si boljših želeti ne more in s temi vrgel se je najpoprej na može čuvaje javnega reda, misleč, da tako dospé do zaželjenega konca, do anarhije, kjer bo potem on gospodar. Apostelni njegovi so pa sprevideli, da je tukaj njihova umetnost pri kraju, kajti nasledek, dasiravno čisto naraven, je vendar ves drugačen, kakor so ga pa sami pričakovali, in sedaj ne vedó družega, kakor državna oblast naj zopet popravi, kar so sami v teku dveh desetletij pokvarili.

Sedaj še le pokazalo se bode stališče v svoji pravi luči, kterege so zastopali konservativci na veliko zasramovanje liberalcev. Kako so nas liberalci grdili in psovali pred svetom, ako smo kazali na nasledke, ktere mora liberalni nauk obrodit; kako so se nam posmehovali, ko smo si prizadevali narodu, osobito pa pri prostemu človeku vero ohraniti! Z „mračnjaki“, „nazadnjaki“, „jezuiti“ in celo s „sovražniki naroda“ so nas obkladali, ko smo branili zid sv. vere, ki podpira državno in družbinsko blagostanje. Celó z „nevedneži“, „nevošljivci“, „sebičneži“ so nas pitali, ker smo opiraje se na zgodovinske dogodke, na preteči pogin že naprej kazali, ki mora nastopiti, ter so nam v nasproten dokaz podtikali, da smo sovražniki delavca, kteremu ne privoščimo svetovne olike. Sedaj bi bila vrsta posmehovanja na nas, ko bi se človek v tako žalostnem položaji, ko mu srce krvavi, posmehovati zamogel in posmehovati smel! Žalibog, da je moralo tako priti! Na Dunaji stoje si nasproti v hudem boji javni stražniki miru in reda in nevidna roka z revolverjem, ktera je v dobrih štirinajstih dneh dva podrla, ki sta se s postavnimi sredstvi opirala tistim, ki so v brezvernem in predrznem napuhu roko stegnili proti obstoječemu redu, ki so hoteli državo prekucniti.

Apostelni liberalizma pa zbegani ne vedó, kaj bi storili, ter zahtevajo vsak po svojem rázumu, naj država pomaga. Eni hočejo, naj se redarstvo za Dunaj in Prago zdatno pomnoži, drugim je zopet izjemni stan tista šiba, ki bo socijalne anarhiste, tako namreč se imenujejo rogovileži, strahovala in vkrotila. Za sedaj ne bomo rekli, da ne, za vedno pa ni mogoče! Dajte socijalistom zopet tisto nazaj, kar ste jim s svojim zapeljivim naukom vzeli, dajte jim zopet sv. vero in sami bodo daleč od sebe vrgli nož, revolver in dinamit, in oprijemši se sv. Križa, bodo zopet jako koristni člani človeške

družbo postali. Dokler bo pa priprost delavec v svojem sreću mesto vernega prepričanja nosil prevratnega hudiča, ki mu po eni strani v groznih barvah slika lastno revščino, po drugi pa v zapeljivih in omamljajočih kaže obilno bogastvo drugih, ktero bi si, kakor mu hudič šepeta, lahko pridobil, ako bi bil ravno obstoječi red drugačen, kakor je; tako dolgo je vse drugo prizadevanje zastoj, da bi se zopet povrnili blaženi časi državnega notranjega miru, ki je prva podlaga blagostanja in srečnega življenja. Sv. vera je tista podlaga, na kateri zrastejo in se razcvetó velike države; brez nje pa daljšega obstanka ni mogoče! Odkazite ji zopet po šolah prostor, ki ga je imela poprej, dajte verskemu poduku in krščanskim vajam veljavo, ki so jo prej imele; glejte, da se bodo srca mladine na podlagi krščanski nabraževala in z božjo pomočjo bo v teku drugih dvajset let nastopil rod vse družega duha.

Le cerkev zamore in bo pomagala, če jo ovirajočih verig oprostite. Posebno imenitno in lepo nalogo imajo pa v tem oziru rokodelske šole in pa mojstri sami. Dokler oboji ne bodo krščanski, toliko časa tudi delaveci in pomočniki ne bodo niti zvesti delavci, niti mirni državljani. Naj se kdo jezi ali posmehuje, kolikor hoče, vedno bomo poudarjali, da vse, tudi najboljše obrtnijske postave, so zastoj in brezvspešne, dokler ne postanejo šole proste liberalnih verig in življenje mojstrov krščansko. Na odgoji mladega naraščaja je vse ležeče. Kakoršna bo odgoja učencev, takošni bodo pomočniki, ko jim leta učenja potečejo.

Odgoja se pa začne pri starših, nadaljuje se po šolah in izvršuje pri mojstrih. Dokler ne bode dejanskega krščanstva pri starših, v šolah in pri mojstrih, toliko časa bo prav naravno sad zoril, kakoršen je začel zoreti v kljub vsemu upitju po državni pomoči.

Govor dr. Gregra

v državnem zboru 26. jan. proti postavnemu imenovanju nemškega jezika za državni jezik.

Sledeči govor je tako izvrsten, da mu tega tudi nemški listi, ki so sicer Gregrovi očitni nasprotniki, ne morejo odrekati, temveč ga celó hvalijo. Dr. Gregr skazal se je z njim jednega najodličnejših govornikov avtonomistične stranke, ter si je z njim zopet pot k Staro-čehom odprl, ktera mu je bila poprej nekaj časa zaprta. Dr. Gregr je rekel:

„Moja najsrčnejša želja je, da se Wurmbrandov predlog, kolikor se ga tiče jezikovne postave, vresniči, kajti priznavam, da so Čehi potrebo take postave že davno občutili. Česki deželni zbor je skušal že leta 1871 sam tako postaviti v življenje spraviti, in če tudi je tedanja ustavoverna stranka tisti poskus vničila, mi vendar nihče ne more vtajiti, da je česki deželni zbor tisto malo časa, kolikor mu se ga je dovolilo v prosto postopanje, za to porabil, da vstanovi to, kar Wurmbrandov predlog v svojem drugem delu zahteva. Že razumem, da je stranka, ktera je ravno na krmilu bila, član XIX. po svojem obračala in ga rabila. Prepričan sem, da nikakor ne more lahko biti pravično jezikovno postaviti narediti,

ktera bi vse narode zadovoljila. Možje, kterim bi se ta naloga izročila, bi morali ne samo strogo pravični biti, ter nikakega družega načela poznati, kakor enake pravice ne le za vse državljane in za vse narode, temveč imeti bi morali tudi še resno voljo, da naredé mir med prepirajočimi se narodi. Popolnoma bi morali odbacniti skorjo narodnih predsodkov in narodne prevzetnosti, pred vsem morali pa bi opustiti misel, da so v Avstriji narodi, ki so za gospodarstvo, in zopet drugi, ki so za hlapčevanje odločeni. (Živahna pohvala na desni.)

Stati bi morali na stališči, kakoršnega je nedavno nek česki poslanec one stranke, g. dr. Russ, ob priliki ljudskega zbora svojim volilecem v Tešinu označil, rekoč: „Ne merite se z drugimi narodi po državi, kdo je bolj omikan, kdo ne, temveč mislite si vse na tistem stališči, kakor je nemški narod, in vse ljudi med seboj za brate imejte!“ Da, gospoda moja, to je pravo avstrijsko stališče in če bi se gospodje iz one strani teh lepih besed ne le v svojih govorih posluževali, temveč jih tudi dejanski spolnivali, potem nismo več daleč od mednarodnega pomirjenja in prav veseli me, da se je g. poslanec, ki je te lepe besede govoril, tudi za besedo oglasil ter se nadjam, da bo tudi tukaj še ravno te nazore zastopal. Jaz mislim, da ni lahko za strankarsko vladno jezikovne postave narediti, ki bi bila vsestransko dobra in da bi vsi z njo zadovoljni bili, kajti preveč bi jo po svojem okusu vrezali; za to vam moram pa tukaj očitno in odkritosrčno priznati, da me je jako iznenadilo, da se stranka obrne do vlade, naj ji napravi postaviti, ki bo varovala nemški jezik in nemški rod, in to ravno tista stranka, ki se noč in dan trudi in pri vsaki priložnosti in nepriložnosti sedanji vladi oponaša, da ona neguje nenemške narode na stroške nemškega, da je Nemcem pristranska, da, še več — s strahom izrečem — podtika se ji, da je česka vlada.

Jaz bi iz svojega narodnega stališča, kar se tiče mojega jezika, nikakor ne imel toliko zaupanja v vladu. (Veselost.) Vi pa, gospoda moja na levi, imate prav, da ji toliko zaupate, kajti ni je še bilo kmalo vlade, ki bi bila nemščino in nemško narodnost toliko pospeševala, kakor ravno sedanja. (Velika veselost.) Mari li mislite, da bi se bilo pod kako čisto nemško vladu zamoglo zgoditi, da bi bili česki vseučilišni profesorji kumovali pri odloku gledé izpitov na univerzi v Pragi, kar je njeno narodno lice naravnost smešilo; da bi bili pod takošno vladu česki poslanci glasovali za § 17 šolske novele, kar ni le nemškemu jeziku po českih meščanskih šolah prednost državnega jezika podelilo, temveč ga ob enem za odličnejši deželni jezik smatralo?

Le na papirni denar se ozrite, in takoj se vam bodo oči odprle, da se ondi pod današnjo vladu nahajata le dva jezika: nemški in ogerski, in da so se vsi drugi jeziki, kterim je bil še za Metternichovih in Bachovih časov ponižen prostorček na bankoveih odločen, srečno odbacnili.

Poslanec Tomaszuk je rekel, da je bilo ob svojem času po Čedah vse polno ruskih slovnice med narodom raztresenih. Res je! toda zgodilo se je pod vašo (levo) stranko in provzročil je to pritisk na česki narod. Ako so danes tiste slovnice iz Čehov zginile,

Komandiji bolj, kakor v drugih deželah tam dol pri vas ohranila imena iz one naše živalske pradobe.)

Vidite tedaj preljudi Koludrovčanje, vaša imena sama, vaša pamet, vaša vest, vi sami živo pričate, da ste bratje preljudih živali. In res, prosim, pogledjte mačico; kako ti ona rahlo skoči na koleno, ko mirno sedi za ognjem, in se ti z glavo omuza ob prsi, med tem pa tiho doneče zagode in ti pleše ob enem in gode v naročji; potem pa te mило prijazno pogleda s tako živostjo, da te mora ganiti in te pozdravi: miao! kakor bi hotela reči: ljubi bratec! Ustaneš in sedeš za mizo. A mačica skoči na mizo pred te in snažno in čedno se približa krožniku in začne z drobnim jezičkom lizkati ž njega, in te hoče tako podučiti, da sestrice ima pravico iz ene skledice večerjati z bratom. Ne bodite tako slepi, preljudi Koludrovčanje, glejte, vse to bolje spoznajo vaši majhni otroci. Ali jih niste še nikoli slišali pogovarjati se z mačico? Učite se od njih.

Poglejte konja, ali ni on večkrat dosti bolj pameten kakor človek? Glejte, kako ljubi svojega gospodarja, kako zvest mu je, in ako mu v vojski pade, joče od žalosti in solze preliwa, morda celó crkne. Poznate psa in pasjo učenost, poznate tudi lisičjo zvitost in slonovo modrost. O oslu vam nočem go-

voriti, saj vi sami človeku, kteri se vam zdi manj razumen, kakor ste vi, pravite osel. Vidite tedaj, še zdaj ima osel toliko pameti, kakor marsikteri izmed nas. Med živalmi torej nahajate modrost, učenost in zvitost, zvestobo in ljubezen, kakor med ljudmi.

In tega vi Koludrovčanje niste vedeli? (Odpusti, Lučislav!) Tega vi niste do zdaj še spoznali? Ali kaj pravim, spoznali? Da, celó pretepali ste ubogo žival! Kaj, le pretepali? Celó ubijali ste jo in klali in jeli njeno meso! Jeli bratovsko meso! Videvšemu te ostudne grozovitosti v Komandiji mi je jelo srce pokati in kmalu kmalu mi mora počiti, ako se ne poboljšate. (O joj! Kaj bo to?) Jaz sem to resnico spoznal tam na tujem in od tedaj iz cele duše in iz celega srca ljubim vsako žival. In ko bi zdaj pri tekli sem vsi polži, da, poljubil bi jih, kakor brate, in žabe vse, ko bi sem prižabljal, pozdravil bi jih kakor sestre. In vi, svobodni Koludrovčanje, in vi? Mislite še pretepati, še daviti in jesti lastne brate in sestre, še rediti se od njihove krvi? Ali vas ne gane mило stokanje že toliko časa zatiranih bratov? (Vsi se jočejo —: Odpusti, Lučislav, odpusti! Živeli vsi polži, živeli komarji in brenceljini! Živele tudi muhe vse!)

Nadaljuje: Zatorej pa predlagam jaz Lučislav,

vsem svobodnjaškim Koludrovčanom, danes zbranim na korenjaškem polji, naj sprejmó v novo ustavo sledeče tri točke:

1. Jutri na vse zgodaj se imajo vse šibe in palice, biči, mesarske sekire in klavni noži iz vse Koludrovice prinesiti pred mestno hišo, da se tam sežgó.

2. Razglasi se potem v Koludrovici in po vsej Komandiji bratinstvo z vsemi četvero- in šestero-nožci na zemlji, z dvonožci v zraku in breznožci v morji.

3. Skrbelo se bo, da se vsaj glavni zastopniki bratovskega nam živalstva v duhu nove svobode odgojé.

Komur ugajajo te točke, vzdigni roko. (Vsi vzdignejo roko: Živio! Slava!)

Tako, predragi Koludrovčanje, mi je zdaj odvaljen od srca najteži kamen. (Odvaljen! Živio!)

Preljudi Skalec, mislim, da s tako zgovornostjo, s takimi dokazi in tako navdušeno ni tudi Demosten govoril. O srečna, trikrat srečna Komandija, ki si rodila takega duha, o srečna noč, v kteri se je bil s Komandije izgubil! Te besede, si lahko misliš, vnele so kakor ogenj koludrovska srca.

gre hvala za to le sedanji vladi. Ne pravim tega morda za to, da bi se morda ekselencija g. prvi minister milostno na-me ozrl (Veselosť), kajti moji politični nazori so memo vladinih tako navskriž, da pač nimam nade, kedaj nje političen prijatelj postati. Le dokazati sem vam hotel, da je črna nevaležnost od vas, ker niste že davno ekselencije g. prvega ministra k svojim narodnim svetnikom prišli. (Vstrajna veselost po celi hiši.)

(Dalje prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 8. februarija.

Notranje dežele.

O dalmatinskem ces. namestniku **Jo-vanoviču** pisarilo se je te dni, da je dobil šest-mesečni dopust in da se več ne povrne na svoje mesto. „Pol. Corr.“ pa poroča, da je prišel na Du-naj samo k ženitovanju nekega sorodovineca in da se sredi tega meseca zopet povrne v Zader. Tedaj odpade potreba ugibati njegovega naslednika.

Prvomestnik nekega odličnega društva na Dunaji je bil pri **grofu Taaffeju** zaradi dalj-šega obstanka dotičnega društva. Minister mu je odgovoril, da se izjemna določila tistega društva nič ne dotikajo in društvo lahko skoraj ostane, kakor je bilo do sedaj, ni mu toraj potreba poprej pro-šenj vlagati, da se mu dovoli pravica govorjenja. Druga društva morajo pa vsled določil izjemnega stana pred vsem drugim kolekovano prošnjo za pravico vložiti, da smejo govoriti, drugič pa se mo-raj o imena govornikov in kratek obseg govora na-znaniti.

Vsi tisti nemški častniki, kateri količkaj trezno mislijo, obsojajo dr. Koppov predlog, da naj bi se o **izjemnih določbah** v državnem zboru dolo-čilo, ali naj se vpeljejo ali ne. Stara „Presse“ pravi: „Ako bi se morale še le posebne postave vpeljati, za ktere je večina potrebno, ktera dve tretjini po-slancev obsega, bi se prav lahko primerilo, da se izvrševalni oblasti zabrani pot, da izvrši svojo nalogo, ali pa bi se morala manjšini umakniti. Ako bi se pa to zgodilo, zavrgla bi skoraj gotovo zopet večina vse načrte posebnih postav, ktere bi manjšina pred-lagala. Tisti pa, ki bi se pri vsem tem smejali, bili bi edino anarhisti, ker bi na eni strani razrit in slab parlament, na drugi pa pomilovanja vredno senco vlade pred sabo videli.“

„N. Fr. Pr.“ primerja nekdanj in sedaj in zopet narobe sedaj in nekdanj rekoč: „Možje, ki so za časa meščanskega ministerstva vstvarili izjemne določila, gotovo niso mislili, da se bode kedaj ost teh določil proti njim obrnila. Ravno tako lahko napoči dan za današnjo večino, ko bode obžalovala, da je dala pra-vico za brezpogojno rabo izjemnih določil. Prostost je kakor solnce: vse enako obseva. Oblaki pa, ki ga včasih zakrivajo, so pa igrača vetrov, ki mnogokrat iz ene strani na drugo zavijó. Danes meni, jutri tebi — naj bi si vendar enkrat avstrijske politične stranke zapomnile. „Smešno, kakor če bi ustavoverci leta 1869 ne bili sami najlepšega izgleda dali sedanji večini, kako se morajo izjemne postave v roko je-mati! (Glej včerajšnjega „Slovenca“ o doslednosti levičarjev v državnem zboru.)

Dunajski magistrat se vendar ni liberal-cem na nastavljenemu limance vsedel. Kakor smo že omenili, nasvetoval je neki dr. Menger, naj ma-gistrat vladi zaradi vpeljave izjemnega stana demon-stracijo napravi. Mestni odbornik Vogler je pa na-svetoval, da naj se memo tega in vseh enakih pred-logov preide na dnevni red, kar je magistrat tudi

storil. Zaradi tega pametnega koraka, je pa velika žalost v Izraelu. Bareuhter se je mestnemu odbor-ništvu zaradi tega odpovedal, Suess se pa misli. Prav imajo, le vsi liberalci naj jo drug za drugim iz dunajskega mestnega zbora poberejo, pa ga bodo mnogo blamaž obvarovali.

Hrvaški poslanci posvetujejo se z banom grofom Khuenom v Budapeštu o bodočem posto-panji. Menili so se menda tudi že o Vojnovičevem predlogu, to je, da se v deželnem zboru opusti raz-prava, zakaj se je lansko leto na Hrvaškem ustava z izjemnim in obležnim stanom zamenila. Posvetu-jejo se pa zaradi tega v Budapeštu, ker bi tudi Tisza rad besedo vmes spregovoril.

Vnanje države.

Bismarkovo glasilo „Nord. Allg.“ našim levi-čarjem, to je, **nemško-liberalcem** levite bere, da se morajo sramovati, ako imajo le še kaj tistega čuta v sebi, ki se domoljubje zove in ob kterega pri vsaki priložnosti kakor na veliki zvon bijejo. „N. Allg. Ztg.“ pravi: „V Cislajtanijski imeli so že pet dni trajajočo oestro debato zaradi postavnega določenja državnega jezika v Avstriji, za kterega so, se vé da, nemški jezik proglasiti hoteli. Pri tej priložnosti prišlo so tudi avstrijsko-nemške razmere v pogovor, ter so se posebno pogosto Bismarkovi nazori o avstrijskih Nemcih narekovali. Ob taki priložnosti se je dr. Sturm izrazil, da je knez Bis-mark avstrijske nemško-liberalce grajal, toda ne za-radi sovražnega postopanja proti Slovanom, temveč zaradi stališča, kterega sedaj nasproti poprejšnji li-beralni vladi zastopajo. To pa ni povsem resnično, pravi „Nordd.“, in naša dolžnost se nam zdi, res-nici v obraz gledati. Knez Bismark je v prvi vrsti avstrijske Nemce grajal, ker nimajo spoštovanja do cesarske rodovine, do cesarja samega, do njegove moči in oblasti. In prav je imel! Ravno Nemci morali bi monarhično misel v Avstriji najbolj go-jiti, da bi se drugi narodi nad njimi izgledovali. Dinastija je živelj, ki skupaj drži državo, parlament pa ravno nasprotno. Nemci so hudo grešili in ve-liko politično bedarijo napravili, ko so do gospo-darstva priti skušali, namesto da bi bili vse svoje moči na okrepčanje monarhije porabili, kajti slo-vanskemu življu, kteremu se Nemcem nasproti tudi še madjarska opozicija pridruži, se za dolgo ne mo-rejo ustavljati. Ako bi nemško-liberalci in njihovi vodje do krmila prišli, nikakor niso vstani anarhije (brezvlade) zabraniti, ktera bi jim odmah sledila.“ Kaj hočete še več? Pravo ogledalo za naše Nemce so njih lastne v nemški državi izhajajoče novine, ondi se vidijo, kakor so v resnici!

Odkar so **Rusi** preosnovali svojo vojsko, se s posebno marljivostjo z bodočim prevaževanjem vo-jakov in drugih za vojsko potrebnih reči pečajo za slučaj, ako bi se Rusija s to ali uno državo v boj zapletla. Načrt tega prevaževanja je velikansk, šte-vilo častnikov, ki ga bodo nadzorovali, je že določeno in so vsi generalajntantu Anenkovu podredjeni, kteremu se je vrhovno nadzorništvo in ravnateljstvo prevaževanja vojakov v vojskinem času izročila. Cela velika država razdeljena je iz tega namena v štiri-najst okrajev, katerim so se imenovali lastni ravnatelji.

Velika debata o delavskem siromaštvu v **Parizu** je končana, delavcem se je pa z njo toliko poma-galo, kakor nič. Služila je edino raznim strankam in njihovim nazorom v to, da so govorili. Govorilo se je pa mnogo na vseh straneh in vse mogoče načine so razvijali, kako bi se dalo na beraško pa-lico prišlemu delavcu zdatno pomagati. Vsakdo je vedel kaj družega, toda eno skazalo se je tako brez-vspesno, kakor drugo. Radikalci so socialiste radi za-se pridobili in so jim zatoraj tudi prav radikalno na srce govorili, ko je pa prišlo do vprašanja „ka-k-o“, jim je pa tudi sapo zaprlo. Kar se jim je l.

za-nj, a ko bi ne mogel prenašati, prosto mu je Komandijo zapustiti. Slednjič pride vrsta na osla. Tudi on je sprejet v bratovsko zvezo, tudi njemu je palica zlomljena, a zato da bo voljno človeka ubogal in nikdar se ne puntal ali pa celo brcal; in ker se njegov znani glas daleč po Komandiji razlega, da ne bo Komandcev opominjal več starih neumnih časov, naroči se mu, naj odslej ne peva več ia! ampak narobe ai! Po končanem ogledu zbrana bra-tovska skupščina človeško-živalska enoglasno zažene velik krik, vsak po svoje. A najbolj se je slišalo: Kikeriki! iuai! Tako, brate, je zdaj v Komandiji. Kamor se človek obrne, vidi brez števila bratov, nobene zverine se ni treba več bati, a tudi žival ne beži več pred človekom; vse ti pride prijazno na-prot in se ti dobrika; srce pa, se vé, da pri tem ponosno bije in človek se čuti mogočno vzvišenega v svesti si, da je naredil zadnji odločilni korak v zgodovino svojega razvoja, korak do enakopravnosti z oslom. Živio! Upam, da ti bom imel kmalu spet kaj poročiti, ker napovedan je že naroden zbor na Korenjaškem polji, razpravljati se ima bojda prevažna stvar, ki bo pa posebno bogatine zadevala.

Zdravstvuj, Skalec v Skalovji! Na svidenje!

(Dalje prih.)

1848 izvrstno zdelo, da odpravi socialno bēdo, ki si je znamenite tri besede: „prostost, enakost in pobratimstvo“ na zastavo zapisal, jim danes ni več všeč. Royalisti nasvetovali so vpeljavo kraljestva, če tudi so prepričani, da ga ni na Francoskem moža bodisi iz kraljeve, cesarske ali pa meščanske rodovine, ki bi zamogel rakovo rano ozdraviti. Mi-nister Ferry je povdarjal že znano prislovico: „po-magaj si sam in pomagal ti bo Bog“, kar je pa v tem slučaju tudi jako velika umetnost. Država, ka-kor rada bi tudi pomagala, pravi Ferry, sama ven-dar le ne more vsega storiti. Za sedaj bi ona k večjemu pomagala s podukom in prostostjo, kar ste pa žalibog dve reči, od kterih se lačen želodec ne potolaži.

Kakor telegram iz **Kahire** vest prinaša, Mahdi vendar Backer paši ni vseh vojakov pobil, temveč se je poslednji z ostalimi v Suakim rešil. V Sua-kimu zapoveduje angleški admiral Hewett in je sè svojimi ljudmi (pomorščaki) obrambo mesta v roke vzel. Med pobitimi pri Tokkarji nahajata se neki tudi dva avstrijska fotografa rodom Nemca in to sta Metzeburg in Donnahauer. Angleški vojni minister ima že precejšnje število vojakov priprav-ljenih, ki jih bo v Egipt poslal. Smešna so toraj poročila, ki govoré, da bo Angleška svoje vojake iz Egipta nazaj poklicala.

Izvirni dopisi.

Iz Višnje gore, 4. februarija. Pri nas se je vršila pred nekoliko časom volitev mestnega odbora, ter se je dovršila čisto konservativno. Če pa mi-slite, da se smemo mirno tega veseliti, se motite. Nekdanji liberalni nemškutarski župan in nekdanji iskreni učiteljček se, kaj vem kako, sprijaznita in — vložen je „protest“ zoper volitev.

V gotovi nadi, da potegne vse, kar lazi in hodi s „protestom“, gré nekdanji iskreni Slovenec k g. baronu Taufferer-ju, prosit ga pomoči za liberalno krmilo, ter se mogočno izrazi: „Meine Parthei ist ganz liberal, wir wollen und werden gegen die Pf . . . n kämpfen“. Ta nagnjusna hinavščina se je pa vendar gospodu baronu pregrda in nepre-nesljiva zdela in vsa pomoč je bila popolno odbita.

Mar li bode nova volitev ali ne, ne morem že zdaj poročati, ker „protest“ še ni rešen. Prejšnjo volitev bode gotovo zagovarjal e. kr. okrajni glavar, ker je bil sam pri volitvi navzoč in mu je bila po volji; kako bode pa deželni odbor obrnil, bomo kmalo videli. Glejte, tako-le liberalizem tudi že na tla vržen, še okoli sebe breca in grize. Če Bog dá, se mu bode tudi to zaprečilo.

Iz Štajarskega, 7. febr. (Še enkrat volitev za državni zbor v Ptui.) Vredno se mi zdi Vaše prvo poročilo o volitvi č. g. Rajčca za državnega poslanca še nekoliko dopolniti; kajti ta volitev je bila iz več ozirov važna. Pri tej volitvi se je namreč očitno po-kazalo, koliko premore v tem volilnem okraji svojat „Kmetskega Prijatelja“ in nemškega „Schulvereina“, in iz izida te volitve se dá marsikaj sklepati na občne volitve za državni zbor, ki bodo se drugo leto vršile.

Že kandidata: Božidar Rajč, duhovnik in od-ločen narodnjak, in Löschnigg, nemškega duha navzet in od nemškutarjev odvisen kmet, sta bila jasna priča, da je pri tej volitvi šlo le za to, naj se voli ali poslanec, ki bo odlično zastopal in zagovarjal narodne pravice, ali poslanec, ki bo s svojim glasom podpiral težnje svojati nemškega „Schulvereina“ in pristašev „Tagespoštinih“.

Volilci celega volilnega okraja so glasno pove-dali, da jim ni mar za svojat, ki je Löschnigga naprej porinila, kajti od 360 glasov jih je Löschnigg dobil le 42, in Bog vé, ali še teh glasov marsi-kteri ni bil oddan vsled mogočnejšega vpliva.

V Ptujem volilnem okraji se voli na treh krajih: v Ljutomeru, Rogateu in Ptui.

V Ljutomeru je bilo za Rajčca 69, za Lešnika 2 glas. V Rogateu „ „ „ 47 „ „ 24 „ V Ptui „ „ „ 202 „ „ 16 „

Lešnikovih 42 glasov se po posameznih okrajih tako razdeli: V Ptujem okraji 12, v Ormožkem 2, v Št. Lenartskem 2, v Ljutomerskem 1, v Radgon-skem 1, v Šmarskem 6 in Rogaškem 18. Ko bi bil imel narodni kandidat časa in prilike v Rogaškem okraji se predstaviti, bilo bi se gotovo tukaj število Lešnikovih glasov zdatno znižalo, kajti ravno tukaj je bil g. Rajč najmanj poznan, in protinarodna agitacija je bila najhujša.

Izid te volitve navdaja štajarske narodnjake z zaupljivim upanjem, da v tem okraji tudi drugo leto narodna zmaga ne bo veliko truda stala. Isto

Tri dni po onem važnem shodu bil sem na koludrovskem Golci. To ti je bil prizor, kakoršnega ni še solnce videlo! V dolgi vrsti stale so naše bolj znane domače in gozdne živali. Na prvem mestu je bil petelin z botrami kokošmi. Obljubilo se jim je, odslej se bodo jedla le jajca kokošja; klali se ne bodo več ne petelini, ne kokoši in ne piščeta; a pe-telini se nimajo več med seboj vojskovati. Na drugem mestu stal je pes. Oprostil se je vse službe in vseh opravil, ponoči hiše varovati ne bo treba, ker ljudje so vsi bratje in zatorej tatov ne bo več, zajcev in in lisic pa se ne bo smelo več preganjati; a prav za to mora pes opustiti lajanje, ktero je po tem takem popolnoma brez potrebe. Dalje pride konj. Njemu kot staremu prijatelju človekovemu se pripo-roči, da bi še dalje prijateljski in zajemno s člove-kom delal in mu pomagal. Lisici se pové, da ne sme več krasti po kurnikih, ker kokoši so oproščene krvnega davka. Medvedu se naznani, da se ga ne bode več nadlegovalo po brlogih, svobodno se bo lahko sprehajal po gozdu brez smrtne nevarnosti, ker medvedovih kožuhov v Komandiji se ne bo več potrebovalo, odkar jo ogreva solnce nove svobode. Volk se mora odpovedati ovčjemu mesu, naj si po-maga z mahom in zelišči v gozdu; to bo sicer trdo

tako upamo o narodni zmagi v celjskem volilnem okraji, kjer kljubu Glantschniggovemu „Prijetelju“ ali morebiti ravno zavoljo njega narodna zavest mogočno prodira tudi v prej precej zaspanem okraji Kozjanskem in Breškem.

Največ dela in truda pa bo brez dvombe stala narodna zmaga v Mariborskem okraji, kjer je nasprotni pritisk na slovensko prebivalstvo najhujši, in je nemški „Schulverein“ že tudi največ zmešnjave naredil. Vendar tudi tukaj ne dvomimo, da bomo prodrli z narodnim kandidatom, če le vsaki narodnjak o pravem času stori svojo dolžnost.

Iz Grgarja, 4. febr. Majhna je vas „Bitez“; le 17 hiš šteje, ki so večidel revne, samo dve hiši ste nekoliko boljši. Ljudje so večinoma rokodelci: zidarji in delavci po fabrikah, ki pa svoj trdozasluženi denar ob nedeljah in praznikih po krčmah zapravljajo. Zato se pa tudi marsikaj pripeti, kar bi se ne imelo.

Še ni preteklo pol leta, od kar je v tej vasi ljubomorni in pijani mladeneč deklici, ki se ni hotela omožiti, hišo nad glavo zažgal. Zaslužen plačilo je prejel na vseučilišči (zaporu) v Gradišči. Obsojen je bil na 20 let hude ječe. Slišim, da je te dni umrl in da utegne družega naslednika ravno iz te vasi dobiti.

Danes zjutraj se je namreč v vasi „Fovica“ v grgarski občini novo hudodelstvo pripetilo. Na vse zgodaj, že ob 3 popoldni, priklatil se je 24 let stari mladeneč, Andrej Bitežnik tudi iz Biteza v fovško vas k 21 let stari deklici Luciji Pavlin, ki mu je ljubezen na svet starišev odpovedala. Do 7. ure čakal je na hodniku deklico, da je vstala in ven prišla, ter ondi izvrši svoj hudobni namen. Prebodel jo je z dolgim nožem, da je takoj izdihnila svojo nežno dušo. Naj počiva v miru!

Domače novice.

(V katoliški družbi) je preteklo sredo govoril čast. g. J. Flis o umetnosti na verski in нравski podlagi, in posebe o leposlovnih spisih, koliko moč imajo do človeških src, obžalovaje, da se tudi v slovenščini prikazujejo na dan spisi, ki so sicer krasoslovni po obliki, nikakor pa ne dosežajo svojega vzvišenega namena po svoji vsebini.

(V torek se je mestna duhovščina) poklonila sedanjemu škofijskemu voditelju preč. gosp. dr. H. Pavkarju. Govornik je bil preč. g. M. Hočevnar, župnik Šempeterski. „Laibach. Diocesblatt“ se že po naročilu ranjkega knezoškofa tiska v nekdanji tiskarni Egerjevi (Klein in Kovač).

(V srednjih šolah) je prvo polletje končano jutri, a drugo prične se v sredo. To je pač premalo počitnic po tolikem trudu! Tudi bi bilo svetovati, naj bi se — kakor vernih duš dan — oprostila dijakom pepelnična sreda, tolikanj pomenljiva v cerkvenem življenju. Sedaj se jim prosto daje pustni nori torek popoldan, na pepelnico pa se brez sv. maše ima šola. Sploh se izmed naroda glasijo želje, naj se odpravi polovičarstvo v sedanjem šolstvu, in naj se šolsko leto pričenja in sklepava z mesecem katerim koli, nikar pa v sredi njegovi.

(Sokolov „jourfix“) bode, kakor smo poročali, jutri v soboto v čitalnični restavraciji točno ob 8. uri zvečer. Spored je naslednji: „Zvezna“, zbor. — „Prošnja“, čveterospev. — „Spod Rožnika kofetarec“, šaljivi prizor. — „Bratska“, zbor. — „Kranjska dežela“, bariton solo, poje g. Pucihar. — „Trojica iz Lumpaci-vagabunda“, šaljivi prizor s petjem. — „Stanak“, čveterospev. — „Gozdna svečanost“, zbor s tenorsolo, poje g. Jan Pribil. Reditelja tega večera sta gospoda Justin in Perdan, ter vabita najvljudneje vse č. gg. člane „Sokola“, kakor tudi č. gg. pevce čitalnice, ter prijatelje narodnega napredka in zdravega humora k obilni vdeležbi.

(Odgovorno vredništvo „Novic“) ktero je imel dolgo vrsto let gospod Alojzij Majer, ki jih že 28 let stavi, je z zadnjim listom prevzel novi tajnik kmetijske družbe, gosp. Gustav Pirc, ki je na zadnjem listu tudi že tiskan za odgovornega vrednika. Glavni vodja listu ostane, kakor dozdaj, gospod dr. Poklukar.

(Umrla) je na Bledu gospa baroninja Berta Zois, soproga barona Alfonza Zois. Jutri jo bodo prepeljali v Predaslje nad Kranjem in tam pokopali.

(Današnji mesečni živinski somenj) je bil zopet nenavadno dobro obiskan, vzlasti se je odlikoval po

lepi goveji živini, ki je imela visoko ceno. Zopet so je tuji kupei veliko kupili in odgnali. Po ulicah je bilo videti tako lepo in dobro rejeno živino, da so ljudje kar gledali za njo. — Tudi kupčija s konji in prešiči je bila še precej živahna, vendar pa je videti, da se ljubljanski somnji odlikujejo bolj po goveji živini.

Razne reči.

— Gospod Božidar Raič je včeraj došel na Dunaj, ter je danes v državnem v zboru storil navadno obljubo.

— Velika veselica delavskega podpornega društva v Trstu bila je v gledišči „Fenice“ jako sijajna in se je je več nego 2000 ljudi vdeležilo. Čistega dobička, kateri je pokojnijskemu zalogu omenjenega društva določen, ostalo je nekaj več kot 400 gold.

— Ogenj vpepelil je poslopje dvema kmetoma v Prešnici ob isterski železnični progi. Kakor se sodi, zažgale so neki iskre mimo hitečega železničnega vlaka. Škoda znaša 15 gold.

— Med najlepše vzpomladanske dneve — tako se nam od Velenja 6. febr. piše — bi pač smeli računati dosednji čas tekočega meseca. Pisatelju teh vrstic je včeraj nek čebelar z veseljem pripovedoval, kako se mu marljive medčarice „iz paše“ vračajo bogato obložene. Tvarine si nabirajo po raznih cvetlicah. Danes je pa poročevalec videl petero metuljev-rumenjakov, po „šulferajnsko“ bi rekel „citronenfalter“. Ta prikazen me je spomnila na dōbo pred dvajsetimi letmi. Takrat sem namreč z zeleno mrežico za enim rumenjakom bežikal kake pol ure po vrtu, potem po polji, zvalil me je celó na grobišče, kjer ga nisem maral dalje zasledovati. Na to okoliščino spomnim se vsakega leta, ko rumenjaka zagledam. Letos sem jo obesil še na veliki zvon za — dvajsetletnico, t. je, če, g. vrednik, vrsticam v koš ne posvetite. Ravno po tistih prostorih sem tudi takrat hodil, ko sem prvič v roki imel knjigo — latinsko, ktere pa nisem razumel, vsled česar sem se — razjokal in premišljeval, zakaj neki so me — „v šolo poslali“.

— Cesarjevičini Štefaniji bi se bila lahko nesreča primerila. Peljala se je 6. t. m. po Mariahilfer-cesti. Jeden konjev se je spodtaknil ter padel na tla, kjer se je še v žilje zamotal. Štefanija je stopila iz voza, ter se z gospemi, ki so ji pomagat prihitele, prav po domače pogovarjala, med tem so pa gospodje konja v red spravili. Štefanija se je vsem lepo zahvalila, sedla zopet na voz in se dalje odpeljala.

— Nadvojvoda Albrecht se je podal za nekaj časa v Opatijo blizo Reke, da se bo ondi iznebil hudega kašlja, ki ga že dalj časa nadleguje. Pri Reki imajo sedaj kakor nalašč to vreme. Dan na dan kaže jim toplomer 9 stopinj gorkote. Opatija pri Reki ima vse lastnosti, kakor jih ima morska kopel Nizza na Francoskem in tuji že sedaj tja zahajajo. Stanovanja so že vsa znanprej oddana.

— Posebni vlak, ki je 6. t. m. v Prago pripeljal 954 oseb v narodno gledišče, prišel je iz Kladna, Unhošta in okolice. Imeli so tudi kladensko rudarsko godbo še saboj. Sprejem na kolodvoru je bil navdušen in „slava“-klicem ni bilo ne konca ne kraja. Vlak in lokomotiva sta bila nakitena z venci in zastavicami; spredaj na lokomotivi je visel pa kladenski mestni grb.

— Iz Brna „Pokrok“ poroča, da so vsi delavci v tovarnah g. Schmieda vstavili delo in zahtevajo večjo plačo. Gospodar jel se je z delavci pogajati, toda zastoj.

— Avstrijska jadrnica „Costante“ vozila je iz Baltimore petrolej na otok Mali Lušinj v jadranskem morji. Pri Mesini zgrabil jo je vihar, treščil ob skale ter jo razbil. Zgodilo se je to na 5. februarja. Kaj je z ljudmi, še ni znano.

Telegrami „Slovenca“.

Budapešta, 8. febr. Zbornica poslancev sprejela je z veliko večino proračunsko postavo za l. 1884, ki finančnega ministra pooblastuje, primanjkljaj 17 milijonov pokriti z zajemom (posojilom).

Bukarešt, 7. febr. Pogorela je hiša Rosetti-jev, kjer je bilo shranjenih veliko zgodovinskih pisem o Rumuniji, zbornica je sklenila, vnovič pozidati jo kot narodovo darilo.

London, 7. febr. „Daily News“ poročajo iz Aleksanerije, da so vstajniki vjeli Gordon-pašo.

London, 8. febr. V zbornici poslancev je vlada izrekla, da nima še nobenega poročila o tem, da bi bil Gordon paša vjet. V gospóski zbornici in v zbornici poslancev se je napovedala vladi nezaupnica zavoljo njene politike v Egiptu.

Umrlí so:

2. febr. Reza Jeraj, mizarjeva vdova, 70 let, Karlovska cesta št. 7, mrzlica. — Karol Sršen, komi, 26 let, Krvaja dolina št. 11, jetika. — Anton Novak, delavčev sin, 7 let, Poljanska cesta št. 18, davica.

3. febr. Vincenca Jereb, delavčeva hči, 1 leto, Rožne ulice št. 39, Bronchitis capillaris. — Ana Pajk, gostija, 75 let, Cesta v mestni log št. 10, pljučni emphysem.

4. febr. Janez Zarli, čevljarjev sin, 9 mes., Cesarja Jožefa trg št. 2, vsled vodenica v glavi. — Adolf Lipovš, stolarjev sin, 1½ leta, Strelške ulice št. 3, davica.

5. febr. Janez Šarabon, usnjarski pomočnik, 57 let, sv. Petra cesta št. 36, Pleuritčni Exsudat. — Marija Dolničar, gostija, 44 let, Karlovske ulice št. 7. — Miha Krašna, hišni posestnik, 46 let, Kolodvorske ulice št. 26, sprid. jeter. — Jožef Allč, delavčev sin, 11 mes., sv. Petra cesta št. 70, božjast. — Jožef Breclnuik, branjevčev sin, 3 leta, sv. Petra cesta št. 40, davica.

V bolnišnici:

4. febr. Urša Pribil, gostija, 37 let, Meningitis. — Liza Skrabec, delavka, 37 let, jetika.

5. febr. Jožef Zupan, delavec, 33 let, jetika.

Tuji.

6. februarja.

Pri **Maliči**: Angress, Baltes, Hamerer in Wittmann, kupei, z Dunaja. — Janez Gröger, tovarnar, iz Sternberga. — Franc dr. Boava, magistr. vradnik, iz Trsta. — Edvard Volčič, c. k. askultant, iz Rudolfovega.

Pri **Stonu**: Emil Fawres, kupec, iz Marseille. — Habiger in Kaiser, kupea, z Dunaja. — Josip Adler, kupec, iz Budapešte. — Rudolf Rameder, posestnik, iz Zagreba. — Emil Faber, gozdni nadzornik, iz Kočevja. — Josip Schauta, s soprogo, iz Hammerstiela. — Larisch, posestnik, iz Laškega trga.

Pri **Avstrijskem cesarji**: Janez Hren, iz Borovnice. — Janez Kosek, iz Vipave.

Dunajska borza.

7. februarja.

Papirna renta po 100 gl.	79 gl. 85	kr.
Sreberna	80	40
4% avstr. zlata renta, davka prosta	101	10
Papirna renta, davka prosta	95	—
Ogerska zlata renta 6%	121	70
„ „ 4%	89	95
„ „ papirna renta 5%	87	70
Kreditne akcije	160 gl. 308	60
Akije anglo-avstr. banke	120 gl. 115	60
„ avstr.-ogerske banke	850	—
„ Länderbanke	114	—
„ avst.-oger. Lloyd v Trstu	620	—
„ državne železnice	318	25
„ Tramway-društva velj. 170 gl.	228	—
4% državne srečke iz l. 1854	250 gl. 123	25
4% „ „ 1860	500	135
Državne srečke iz l. 1864	100	172
„ „ 1864	50	171
Kreditne srečke	100	172
Ljubljanske srečke	20	23
Rudolfove srečke	10	20
Prior. oblig. Elizabetine zap. železnice	105	70
„ Ferdinandove sev.	105	—
5% štajerske zemljišč. odvez. obligac.	104	—
London	121	10
Srebro	—	—
Ces. cekini	5	69
Francoski napoleonid.	9	61
Nemške marke	59	20

Kupčijski pomočnik (komí)

dobro izurjen v manufakturski kupčiji se sprejme pri A. Pogačniku v Cirknici. Dobiva vse prosto in plačo po dogovoru. (3)

Čujte in strmite!

Velika tovarna za anglo-britansko srebro prišla je na kant, in prodaja svoje izdelke pod ceno. Kdor pošlje 8 gl. 70 krajcarjev, ali pa si po poštnem povzetju naroči, prejme lepo dovršeno namizno orodje za obedo in za po obedu iz pravega anglo-britanskega srebra, ki je poprej veljal 40 goldinarjev. Za 10 let jamči se pisмено, da ostane namizje belo

- 6 namiznih nožov z izvrstno jekleno kline,
- 6 vilic iz anglo-britanskega srebra,
- 6 težkih žlic iz anglo-brit. srebra,
- 6 manjših žlic iz anglo-brit. srebra,
- 1 težka zajemalka iz anglo-brit. srebra,
- 1 posnemača za mleko iz anglo-brit. srebra,
- 6 izvrstnih podložkov za nože iz anglo-brit. srebra,
- 6 težkih žlic za sladoled iz anglo-brit. srebra,
- 6 vilic za po obedu iz pravega anglo-brit. srebra,
- 1 izvrstno škrinjico za poper ali pa sladkor,
- 6 lepih kupic za jajca,
- 6 finih žlic za jajca iz anglo-brit. srebra,
- 1 krasen plošček (taso) 30 centim. dolgo iz pravega anglo-britanskega srebra,
- 1 fino cedilo za té in čaj,
- 2 lepa svetilnika za salon,
- 61 komadov.

Za dokaz, da moje naznanilo ni sleparija, se tu javno zavežem, da vzamem blago nazaj, komur bi ne vgažalo, toraj ga lahko vsado brez zgube naroči.

Komur je toraj na tem ležeče, da dobi dobro blago v roke, obrne naj se, dokler je še kaj blaga, s polnim zaupanje do

J. H. Rabinowicza na Dunaji,
Central-Depot der Anglo-Brit. Silberfabrik,
II., Schiffamtsgasse 20.

Snažilni prah za navedeno namizje se dobiva pri meni po 15 krajcarjev v škatljicah.

Podružnice: v Parizu in Londonu.

(3)

Tisk „Katoliške tiskarne“ v Ljubljani.